

(Geraniaceae) χρησιμώτατον και ως τροφή των χοίρων Κέρκ. (Ἀργυράδ.) Πελοπν. (Γαργαλ.) Συνών. γουρουνοπόδι 1, κλωνίτης βάβως, ντάν ντάν κόκορα, κουτσοπόδαρο. 4) Τὸ φυτὸν Ἀνθεμὶς ἡ χία (Anthemis chia) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae) Πελοπν. (Γαργαλ.) Στερελλ. (Σπάρτ.): Τὰ γουρ'νουπόδαρὰ νὰ δὰ βράσης νὰ δὰ φᾶμε Στερελλ. (Σπάρτ.) Συνών. ἀμάραγκας, τσουτσομίδα. 5) Τὸ φυτὸν Κυκλάμιον τὸ νεαπολιτανικὸν (Cyclamen neapolitanum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἑρανθιδῶν ἢ Πριμουλιδῶν (Primulidae) Κάλκαμ. Καστ. Συνών. εἰς λ. γουρουνοπάπουτσο 2. 6) Τὸ ὄπλον εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν Θράκ. (Ὀρτάκ.)

γουρουνοπόδαρος ἐπίθ. ἐνιαχ. γουρ'νοπόδαρος Πελοπν. (Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) — Α. Παπαδιαμ., Χριστούγ. τεμπέλ., 34 — Λεξ. Δημητρ. γ'ρουνοπόδαρος Θεσσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γουρουνοπόδαρο.

1) Ὁ ἔχων κοντούς πόδας ὡς τοῦ χοίρου Θεσσ. 2) Ὁ ἄπλυτος, ρυπαρὸς, ἀγροῖκος Πελοπν. (Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.): Φτοῦνος ὁ γουρ'νοπόδαρος τῆ Πέτραινας ἔχει νὰ πλυθῆ ἀπὸ τότε ποὺ βαφτίστηκε Παιδεμέν. Συνών. ἀπάστρευτος 1, ἀπαστρος 1, ἀπλυτοβεδούρης, ἀπλυτος Α1, γουρουνάνθρωπος 2, γουρουνερός 2, ἀντίθ. παστρικός. 3) Δυσολῶνος Α. Παπαδιαμ., Χριστούγ. τεμπέλ., 34 — Λεξ. Δημητρ.: Σιμὰ εἰς ὄλα τ' ἄλλα ὁ κόσμος τὴν εἶχε διὰ γρουσοῦζα, διὰ γουρ'νοπόδαρη. "Ἄμα ἐπρόκειτο νὰ ἀποπλεύσῃ καμμιὰ βάρκα ἢ κανένα καῖκι καὶ ὁ καραβοκύρης ἢ οἱ σύντροφοὶ τὴν συνήντων εἰς τὸν δρόμον, ἐγύριζον ὀπίσω καὶ ἀνέβαλλον τὴν ἀναχώρησιν Α. Παπαδιαμ., ἐνθ' ἄν. Συνών. κατσικοπόδαρος.

γουρουνοποδαροῦσα ἡ, ἐπίθ. θηλ. Α. Παπαδιαμ., Νοσταλγ., 95.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γουρουνοπόδαρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦσα, διὰ τὴν ὀπ. βλ. Α. Παπαδοπ., Ἀθηνᾶ 37 (1925), 180 κ.έξ.

Ἡ ἔχουσα πόδας γουρούνας ἡ λ. ὑβριστικῶς διὰ γυναῖκας: Ἡ γουρουνοποδαροῦσα ἡ μάνα του.

γουρουνοπόδι τό, Ζάκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρουνοῦνι καὶ πόδι.

1) Τὸ φυτὸν Ἑρώδιον τὸ γεράνιον (Erodium gruinum) τῆς οἰκογ. τῶν Γερανιδῶν (Geraniaceae). Συνών. βλ. λ. εἰς λ. γουρουνοπόδαρο 3. 2) Τὸ φυτὸν Ἀρνόγλωσσον ὁ κορωνόπουλος (Plantago coronopus) τῆς οἰκογ. τῶν Ἀρνογλωσσιδῶν (Plantaginaceae) Λευκ. (Νικολ.).

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γ'ρουνοπόδι καὶ ὡς τοπων. Ἡπ.

γουρουνόπορδος ὁ, Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Ποταμ.) γουρ'νόπορδος Πελοπν. (Βερεστ. Πυλ. Τριφυλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρουνοῦνι καὶ πόρδος.

1) Ἡ πορδὴ τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Εἶχαμε μιὰ ἔρμη γουρούνα καί, φόντε παρατυλωνότανε, ἄρχιζε τοὺς γουρουνόπορδους Πελοπν. (Βάλτ.) Τὸ κουμάσι τοῦ γουρουνοῦνε ζεύει ἀπὸ τοὺς γουρουνόπορδους (ζεύει = βρωμεῖ) Πελοπν. (Μαργέλ.) 2) Ἡ ἀθύρβος πορδὴ ἀνθρώπου, ἡ ἀναδίδουσα μεγάλην βρωμάν ἐνθ' ἄν.: Κεῖνος ὁ γιὸς τῆς Φιλώναινας ὅπου καθότανε ἀμόλαε γουρ'νόπορδους κούφρους (= ἀθορύβους) Πελοπν. (Βερεστ.)

γουρουνοπούλα ἡ, σύνθηθ. γουρ'νοπούλα Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Λάλ. Μάναρ. Μεγαλόπ. Τριφυλ. Φιγάλ.) γουρ'νοπούλα σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρουνοῦνα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -πούλα. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ἡ νεαρὰ γουρούνα σύνθηθ.: Ἐσηκώθηκε γιὰ νὰ ψήσῃ τὴ γουρ'νοπούλα του ποὺ εἶχε μαδημένη Πελοπν. (Ἀρκαδ.) || Ἄσμ.

Ἐχουν ἀρμιά καὶ φέρουνε κ' ἔχουνε γουρ'νοπούλες, μά'χουνε καὶ γλυκὸ κρασί ἀπὸ τὸ μοναστήρι αὐτόθ. Συνών. γουρουνοῦνι 1, γουρουνοπούλιδα, γουρουνοπούλιτσα, μπουζοπούλα. 2) Μικρὸν χέρσον τμήμα εἰς ἐσκαμμένον ἀγρὸν καλυφθὲν ὑπὸ χώματος Πελοπν. (Γαργαλ.): Μὴν παίρνῃς χωριάτες γιὰ σκάφιμο. Δὲ σκάβουνε καλά κί ἀφίνουνε γουρ'νοπούλες.

γουρουνοπούλακι τό, σύνθηθ. γ'ρουνοπούλακι Ἀθῆν. Πειρ. γουρ'νοπ'λάκι Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Δίβρ. Ἡλ. Μαργέλ. Σιδηρόκ. Φιγάλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γουρουνοπούλο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκι.

Χοιρίδιον, χοῖρος γαλαθηνός, τὸ νεογνὸν τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν. Συνών. εἰς λ. γουρουνάκι 1.

γουρουνοπούλιδα ἡ, Ζάκ. γουρ'νοπ'λίδα Στερελλ. (Δεσφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γουρουνοπούλα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίδα.

Γουρουνοπούλα 1, τὸ ὀπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών.

γουρουνοπούλιτσα ἡ, Ἀθῆν. Πειρ. κ.ά. γουρ'νοπ'λίτσα Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γουρουνοπούλα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσα.

Γουρουνοπούλα 1, τὸ ὀπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών., ἐνθ' ἄν.

γουρουνόπουλο τό, σύνθηθ. γουρουνόπ'λο Ἑρεικ. Ἡπ. (Μαργαρ.) Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Μανιάκ.) γ'ρουνόπουλο Κέρκ. Μαθράκ. Ὀθων. Παξ. γουρ'νόπουλο Θῆρ. Θράκ. Κεφαλλ. Μύκ. Πελοπν. (Βερεστ. Δίβρ. Καλάβρυτ. Μεγαλόπ. Ὀλυμπ. Σκορτσιν. Φιγάλ.) γ'ρουνόπ'λου Στερελλ. (Αἰτωλ.) γουρ'νόπ'λου σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γουρ'νόπουλτος, ὁ, Ἀστυπ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὐσ. γουρουνοπούλο.

1) Γουρουνάκι 1, τὸ ὀπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών., σύνθηθ.: Φάγαμε γουρουνόπουλο ψητὸ σύνθηθ. Μιὰ γουρούνα μὲ ὄχτῶ γουρουνόπουλα σύνθηθ. Τὴ γουρούνα τὴ θρέψαμε κί ἀνάζησε κ' ἔκαμε δώδεκα γουρ'νόπ'λα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Μὴν τὸ πουλήσῃς φτοῦνο φτοῦ τὸ γουρ'νόπ'λο, νὰ τ' ἀφήκῃς γιὰ θρεφτὸ Πελοπν. (Δίβρ.) Ἄς πάρῃ λιγούλι καρδάμωμα ἀκόμη καὶ θὰ τὸ ἰδῆς τὶ γουρουνόπ'λο θὰ γίνῃ Πελοπν. (Βερεστ.) Γδαρτὸ θὰν τοῦ κάμ'ς τοῦ γουρ'νόπ'λου ἢ μαδ'τό; Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Παροιμ.: Ἀφόδες ἢ γουρούνα ἔκαμε γουρουνόπουλα, δὲν ἐματαχόρτασε (ἐπὶ ἀτόμων τὰ ὅποια, ἀφ' ὅτου ἐδημιούργησαν ὑποχρεώσεις, δὲν ἐπαρκοῦν διὰ τὰς ἰδίας ἀνάγκας) Κεφαλλ. Ἡ γουρούνα γάλι γάλι καὶ τὰ γουρουνόπουλα πηλαλῶντας μαζὶ τὸ βράδυ θὰ πᾶνε 'ς τὸ χωριὸ (οἱ πολυπέριροι ὀλίγον καὶ οἱ πρωτόπειροι πολὺ καὶ ἀσκόπως ἐργαζόμενοι τὸ αὐτὸ ἐπιτυγχάνουν) Πελοπν. (Βούρβουρ.) || Ἄσμ.

Τὰ γουρ'νόπ'λα πηλαλιώντας, | ἢ γουρούνα γκραχαλιώντας
πάνε γιὰ τὸ λόγγο-λόγγο.

(γκραχαλιώντας = γρουλλίζοντας) Πελοπν. (Βερεστ.)

2) Ὁ ρυπαρὸς παῖς Μέγαρ. 3) Ὁ δυσειδὴς παῖς Πελοπν.
(Βερεστ.): "Ἐχει 'νὰ παιδάκι ἄσκημο, 'νὰ κριαρομούτσουνο,
σὰ γουρ'νόπ'λο εἶναι τὸ μαῦρο 4) Ὁ εὐτραφὴς παῖς Πελοπν.
(Βούρβουρ.)

γουρουνόπουτσα ἢ, ἐνιαχ. γουρ'νόπουτσα Πελοπν.
(Βάλτ. Γαργαλ. Μαργέλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ πούτσα.

Τὸ γεννητικὸν μόριον τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Φόντε σφά-
ξαμε τὸ γουρούνι τ'ς Ἀγγέλωσ, ἦρθε κρυφά 'να παλιό-
σκυλλο κι ἄρπαξε τὴ γουρουνόπουτσα κ' ἔφνε τὸν κατή-
φορο Πελοπν. (Μαργέλ.)

γουρουνοπρόζυμο τό, ἀμάρτ. γουρ'νοπρόζυμο Στε-
ρέλλ. (Ἀράχ. Δεσφ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ προζύμι.

Οἱ κόνδυλοι τοῦ φυτοῦ Ἄρον τὸ Ἰταλικὸν (*Arum ita-
licum*) τῆς οἰκογ. τῶν Ἀρωδῶν (*Araceae*) ἐνθ' ἄν. Συνών.
γιάρος 2, γουρουνολέπι, δρακόντι, δρα-
κοντιά, καπουσουρία, λιάρος, φιδόχορτο,
ψωλή τοῦ Τούρκου.

γουρουνοπρόκασι τό, ἐνιαχ. γουρουνοπρόκασι Πε-
λοπν. (Κάμπος Λακων.) γουρουνοπρόκασο Πελοπν. (Καρδαμ.
Λεῦκτρ. Ξεχώρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ πρόκασι.

Τὸ φυτὸν Κράμβη ἢ κρητικὴ (*Brassica cretica*) τῆς
οἰκογ. τῶν Σταυρανθῶν (*Cruciferae*) ἐνθ' ἄν.

γουρουνοπρόσωπος ἐπίθ. Λεξ. Μπριγκ. 'ουρουνο-
πρόσωπος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ πρόσωπο.

1) Ὁ ἔχων τὴν μορφήν χοίρου, ὁ δυσειδὴς Λεξ. Μπριγκ.
Συνών. εἰς λ. γουρ'νουμόουρησ. 2) Ὁ ἀγενής, ἀναι-
δὴς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Καλά - καλά εἶναι 'ουρουνοπρόσωπη,
δὲν ἔχει καθόλου τσίπη ἢ μούρη τζη (τσίπη = σκέπασμα,
ἐντροπή). Συνών. εἰς λ. γουρ'νουάνθρωπος 2.

γουρουνοπυτιά ἢ, Πελοπν. (Λεῦκτρ. Ξηροκ. Φιγάλ.
κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ πυτιά.

Ἡ πυτία ἢ παρασκευαζομένη ἀπὸ τὸν στόμαχον τοῦ
γαλαθηνοῦ χοίρου.

γούρουνος ὁ, Κύπρ. Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. κ.ά.)
γουρ'νους Ἰμβρ. γ'ρουῖνος Θάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γουρ'νούνι διὰ τῆς μεγεθ. καταλ. - ος.

1) Ὁ μεγάλος χοῖρος ἐνθ' ἄν.: Τὸ θυμᾶσαι τὸ γουρου-
νόπ'λο π' ἀγόρασα τὸ Θεριστή; "Ἐλα νὰ δῆς τώρνες τί
γούρουνος ἔγινε Πελοπν. (Γαργαλ.) Τί γ'ρουῖνος εἶν' αὐτός!
Θάσ. Συνών. γουρ'νούναρος. 2) Ὁ θρεπτὸς χοῖρος
Κύπρ.

γουρουνοσαγονιά ἢ, ἐνιαχ. γουρ'νοσαγονιά Πελοπν.
(Βάλτ. Βερεστ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σαγονιά.

Ἡ κάτω σιαγὼν τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Μαζεῖει κάθε χρόνο
τίς γουρ'νοσαγονιές καὶ τίς φυλάει ἀπάνου 'ς τὸ φοῦρο
Πελοπν. (Βερεστ.)

γουρουνοσάγονος ἐπίθ. ἐνιαχ. γουρ'νοσάγονους
Στερελλ. (Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σαγόνι.

Ὁ ἔχων σιαγὼνα ἐπιμήκη, ὡς τοῦ χοίρου, ὁ δυσειδὴς
ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γουρ'νοσάγονη καὶ ὡς παρωνύμ.
Πελοπν. (Τεγ.)

γουρουνοσάπουνο τό, ἐνιαχ. γουρ'νοσάπουνο Θεσσ.
(Μαυρέλ. Φωτειν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σαπούνι.

Εἶδος σάπωνος ἐκ χοιρείου λίπους καὶ καυστικῆς ποτά-
σης ἐνθ' ἄν.: Δὲν ἔχον γουρ'νοσάπουνο νὰ νιφτῶ Μακεδ.
(Γήλοφ.) Πῆρα μιὰ πλάκα γουρ'νοσάπουνο πού τ' Ζουί-
τσα αὐτόθ.

γουρουνόσκαμμα τό, ἐνιαχ. γουρ'νόσκαμμα Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) — Δ. Λουκόπ., Γεωργ. Ρούμελ.,
26.

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σκάμμα.

Ἡ ἐλαττωματικὴ προσαρμογὴ τοῦ ὕνιου ἐπὶ τοῦ ἀρό-
τρου, ἐνθ' ἄν.: Μπήγεται μπηχτοκέφαλα 'ς τὴ γῆ τὸ γυνὶ
καὶ ἀδύνατο εἶναι νὰ σύρουν τὰ βόδια τὸ ἀλέτρι' σὲ μερι-
κὰ χωριά λένε τὸ ἐλάτωμα αὐτὸ γουρ'νόσκαμμα Δ. Λου-
κόπ., ἐνθ' ἄν.

γουρουνοσκατὴ ἢ, ἐνιαχ. γ'ρουνοσκατὴ Μακεδ.
(Μοσχοπόταμ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σκατὴ.

1) Ἡ κόπρος τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν. Συνών. εἰς λ. γου-
ρ'νουνόσκατο. 2) Ὑβριστικῶς, ἐπὶ ἀνθρώπου δυσειδοῦς
καὶ μαύρου ἐνθ' ἄν.: Πιδὶ εἶν' αὐτὸ πού ἔχ'ς, μουρῆ, κι θέλ'ς
τὴ γ'ρουνοσκατὴ σ' νὰ μὴ τὴ φέρ'ς γαβρὸ γιὰ τὴ θ'χατέ-
ρα μ'; Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.)

γουρουνοσκατίδα ἢ, ἐνιαχ. γουρ'νοσκατίδα Θεσσ.
(Κακοπλεύρ. Καλαμπάκ. Μαυρέλ. Ὁξύν. Φωτειν. κ.ά.)
γ'ρουνοσκατίδα Μακεδ. (Ρυάκ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σκατίδα.

Ἡ κόπρος τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Γέμουσ' οὐ τόπους γουρ'-
νοσκατίδης Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Συνών. εἰς λ. γουρ'νου-
νόσκατο.

γουρουνοσκατίλα ἢ, ἐνιαχ. γουρ'νοσκατίλα Μακεδ.
γουρ'νοσκατίλα Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀνδρούσ. Βερεστ.
Γαργαλ. Δίβρ. Κερπιν. Κοντογόν. Λάμπ. Λογγ. Μαργέλ.
Μεσσην. Ποταμ. Πυλ. Τριφυλ. κ.ά.) γουρ'νοκατίλα Εὐβ.
(Γραμπ. Κάρυστ.) γουρ'νοκατίλα Πελοπν. (Πυλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γουρ'νούνι καὶ σκατίλα, παρὰ τὸ
ὄπ. καὶ κατσίλα.

1) Ἡ κόπρος τοῦ χοίρου ἐνθ' ἄν.: Ἐχει δυὸ - τρία γου-
ρούνια καὶ βρωμαίει ἢ ἀλλῆ ἀπὸ τὴ γουρ'νοσκατίλα Πελοπν.
(Βερεστ.) Μὴν πατῆς ξυπόλυτος 'ς τὸ κουμάσι, θὰ γιομί-
σης γουρ'νοσκατίλεις Πελοπν. (Δίβρ.) Ἀμπολυθήκανε τὰ
γουρούνια καὶ γιομίσανε τὸ δρόμο γουρ'νοσκατίλεις Πε-
λοπν. (Γαργαλ.) Ἡ γουρουνοσκατίλα εἶναι πολὺ καλὸ

